

Vážený okresní úřade,

rád bych se zeptal:

Dodržujete Vy osobně a Vámi řízená instituce Ústavu ČR, její závazné nálezy a platné zákony?

(Odpověď prosím jasně: ano / ne – dle § 3 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb.)

Systémová připomínka

Byli jste opakovaně upozorněni, že změna trvalého pobytu nezletilých dětí je zásadní otázkou jejich života a vyžaduje souhlas obou rodičů nebo rozhodnutí soudu. Přiznání si systémového selhání je prvním krokem, bez toho systém nelze opravit.

Přesto většina krajských úřadů tento požadavek nadále /vědomě/ ignoruje, i když:

- * jde o zásah do osobní sféry dítěte,
- * jde o upírání práv dětí a rodičů,
- * jedná se o zásadní rozhodnutí dle § 877 občanského zákoníku /a je i v souladu s OZ před novelou/
- * trvalý pobyt není „běžnou záležitostí“, a nemůže být nahrazen pouhým zákonem o evidenci obyvatel.

I při změně školy a školky je třeba tento souhlas obou rodičů:

Ze zákona i podle ustálené judikatury Ústavního soudu České republiky je nezpochybnitelné, že přijetí dítěte do školy, resp. změna školy nebo školky, patří mezi tzv. zásadní záležitosti výchovy dítěte, u nichž je nutný souhlas obou rodičů, případně nahrazení tohoto souhlasu rozhodnutím soudu. Tento právní názor vyplývá nejen z občanského zákoníku (§ 877 OZ, zákon č. 89/2012 Sb i novela č. 89/2023 Sb), ale také z judikatury Ústavního soudu (viz dále).

Z praxe však vyplývá, že někteří ředitelé škol při přijímání dítěte či změně školy akceptují změnu trvalého pobytu dítěte učiněnou pouze jedním rodičem a následně přijímají dítě do školy pouze na základě této změny, přičemž odkazují na údajnou „dobrou víru“. Takový postup je zcela v rozporu s právním řádem ČR a se závaznými nálezy Ústavního soudu, který opakovaně konstatoval, že jednostranné zásahy do práv rodiče (včetně změny trvalého pobytu dítěte či školy) nesmí být orgány veřejné moci akceptovány bez předchozího soudního přezkumu nebo bez doloženého souhlasu obou rodičů.

Relevantní nálezy Ústavního soudu

- * I. ÚS 266/10: Zásah do osobní sféry dítěte vyžaduje respekt vůle obou rodičů.
- * I. ÚS 388/05: Stát nesmí akceptovat jednostranné zásahy bez soudního přezkumu.
- * I. ÚS 3399/23: Změna školy a trvalého pobytu je zásadní a vyžaduje souhlas obou rodičů nebo soudní rozhodnutí.
- * I. ÚS 2482/13: Rodiče mají rovné postavení ve všech záležitostech týkajících se dítěte.
- * I. ÚS 955/15: Jednostranná změna bydliště je nespravedlivá a protiprávní.
- * III. ÚS 265/23: Souhlas obou rodičů je nutný, výjimky jen za mimořádných okolností s následným soudním přezkumem.

Ústavní soud opakovaně judikuje, že:

Změna bydliště je zásadní otázkou – srov. např. nálezy I. ÚS 266/10, IV. ÚS 4156/19, III. ÚS 428/19, IV. ÚS 2206/23, I. ÚS 3399/23.

Rovnost rodičů v rozhodování – žádný z rodičů nemůže jednostranně rozhodnout o zásadní změně, jakou je přestěhování dítěte.

Dítě je chráněno – změna bydliště ovlivňuje školní docházku, sociální vazby, volnočasové aktivity i vztah s druhým rodičem. Vyžadování souhlasu obou rodičů nebo soudního přezkumu je zárukou ochrany jeho nejlepších zájmů.

Právní jistota – soudy a rodiče mají jasný postup pro řešení situací, kdy není dosaženo dohody.

Z výše uvedeného vyplývá, že akceptace změny školy dítěte na základě trvalého pobytu změněného bez souhlasu druhého rodiče je v rozporu se zákonem i ústavním pořádkem ČR. Tato praxe má přímý dopad nejen na výkon rodičovské odpovědnosti, ale i na nejlepší zájem dítěte.

Nabízí se i zamyšlení, zda matriky, ohlašovny a školy ve vašich krajích, pokud v souvislosti se změnou trvalého pobytu nezletilých dětí porušují Ústavu, ústavní pořádek a platné zákony, mají své odpovědné pracovníky řádně proškolené a poučené. A zda by nemělo dojít k centralizaci.

V případě, že by se ukázalo, že odpovědní pracovníci nebyli dostatečně proškoleni, neznají či nedodržují příslušné právní předpisy, nebo došlo k nesprávnému hospodaření s prostředky z veřejných rozpočtů, doporučuje se, aby obce a kraje požádaly Nejvyšší kontrolní úřad o prověření těchto skutečností za období od roku 2001.

„Uvědomuji si, že tímto otevírám Pandořinu skříňku – odkrývám systémově přehlížený problém a letitou nezákonnou praxi, kterou odpovědné instituce dlouhodobě tolerují.“

Dotazy dle zákona č. 106/1999 Sb.

1. Respektuje Vaše instituce uvedené nálezy Ústavního soudu? Pokud ne, uveďte právní důvody.
2. Postupuje Vaše matrika či ohlašovna tak, že eviduje změnu trvalého pobytu nezletilého dítěte pouze na základě žádosti jednoho rodiče, bez zkoumání souhlasu druhého? Pokud ano, jaký právní výklad k tomu máte?
3. Byli Vaši pracovníci od roku 2001 do současnosti školeni v oblasti ústavních principů, rodičovské rovnosti, § 877 občanského zákoníku a uvedených nálezů Ústavního soudu? Pokud ano, uveďte termíny a obsah školení.
4. Kdo v rámci Vaší instituce nese právní odpovědnost za dodržování zákonnosti změn trvalého pobytu nezletilých?
5. Vede Vaše instituce evidenci případů změn trvalého pobytu nezletilých pouze na žádost jednoho rodiče? Pokud ano, žádám o přehled těchto případů od roku 2010.
6. Je druhý rodič informován o změně trvalého pobytu? Nebo o změně školky/školy? Pokud nemáte jeho podpis na dokumentech?

Upozornění

Je známo, že některé úřady:

- * zaměňují trvalý pobyt s faktickým bydlištěm, a rády poučují
- * mylně tvrdí, že souhlas není potřeba, odkazují se na zákon o evidenci obyvatel, a nebo že ostatní postupují stejně - nezákonně, systémový problém
- * požadují po rodičích rozsudky o tom, komu byly děti svěřeny do péče, které nejsou relevantní,
- * vyhrožují odmítnutím odpovědi, což porušuje zákon č. 106/1999 Sb., správní řád i Listinu základních práv a svobod.

Takový postup je protiprávní a lze jej řešit stížností u veřejného ochránce práv, Ministerstva vnitra nebo soudní cestou.

Závěr a výzva k nápravě:

Pokud neuznáváte závaznost uvedených nálezů Ústavního soudu, žádám o věcné a právně podložené vysvětlení.

Zároveň Vás vyzývám k přehodnocení a nápravě praxe ve Vaší instituci tak, aby odpovídala platnému právnímu řádu a chránila práva dětí a obou rodičů.

Děkuji za Vaši odpověď do 15 dnů.

Občan

Seznam informovaných: NKÚ, Vrchní státní zastupitelství, MV ČR, MŠMT ČR, MPSV ČR, parlament, senát, vláda ČR, politické strany, novináři, orgány EU, OS KOVO, poslanci, senátoři, europoslanci...

Krajské úřady: Hlavní město Praha, Středočeský kraj, Jihočeský kraj, Plzeňský kraj, Karlovarský kraj, Ústecký kraj, Liberecký kraj, Královéhradecký kraj, Pardubický kraj, Kraj Vysočina, Jihomoravský kraj, Olomoucký kraj, Moravskoslezský kraj, Zlínský kraj,

Okresní úřady měst: Benešov, Beroun, Blansko, Brno, Bruntál, Břeclav, Česká Lípa, České Budějovice, Český Krumlov, Děčín, Domažlice, Frýdek-Místek, Havlíčkův Brod, Hodonín, Hradec Králové, Cheb, Chomutov, Chrudim, Jablonec nad Nisou, Jeseník, Jičín, Jihlava, Jindřichův Hradec, Karlovy Vary, Karviná, Kladno, Klatovy, Kolín, Kroměříž, Kutná Hora, Liberec, Litoměřice, Louny, Mělník, Mladá Boleslav, Most, Náchod, Nový Jičín, Nymburk, Olomouc, Opava, Ostrava, Pardubice, Pelhřimov, Písek, Plzeň, Praha, Prachatice, Prostějov, Přerov, Příbram, Rakovník, Rokycany, Rychnov nad Kněžnou, Semily, Sokolov, Strakonice, Svitavy, Šumperk, Tábor, Tachov, Teplice, Trutnov, Třebíč, Uherské Hradiště, Ústí nad Labem, Ústí nad Orlicí, Vsetín, Vyškov, Zlín, Znojmo, Žďár nad Sázavou,

Soudy: Ústavní soud ČR, Nejvyšší soud, Nejvyšší správní soud, Vrchní soud v Praze, Vrchní soud v Olomouci, Městský soud v Praze, Okresní soud pro Prahu 1, Okresní soud pro Prahu 2, Okresní soud pro Prahu 3, Okresní soud pro Prahu 4, Okresní soud pro Prahu 5, Okresní soud pro Prahu 6, Okresní soud

pro Prahu 7, Okresní soud pro Prahu 8, Okresní soud pro Prahu 9, Okresní soud pro Prahu 10, Okresní soud v Benešově, Okresní soud v Berouně, Okresní soud v Kladně, Okresní soud v Kolíně, Okresní soud v Kutné Hoře, Okresní soud v Mělníku, Okresní soud v Mladé Boleslavi, Okresní soud v Nymburce, Okresní soud Praha-východ, Okresní soud Praha-západ, Okresní soud v Příbrami, Okresní soud v Rakovníku, Krajský soud v Českých Budějovicích, Okresní soud v Českých Budějovicích, Okresní soud v Českém Krumlově, Okresní soud v Jindřichově Hradci, Okresní soud v Pelhřimově, Okresní soud v Písku, Okresní soud v Prachaticích, Okresní soud ve Strakoniciích, Okresní soud v Táboře, Krajský soud v Plzni, Okresní soud v Domažlicích, Okresní soud v Chebu, Okresní soud v Karlových Varech, Okresní soud v Klatovech, Okresní soud Plzeň-jih, Okresní soud Plzeň-město, Okresní soud Plzeň-sever, Okresní soud v Rokycanech, Okresní soud v Sokolově, Okresní soud v Tachově, Krajský soud v Ústí nad Labem, Okresní soud v České Lípě, Okresní soud v Děčíně, Okresní soud v Chomutově, Okresní soud v Jablonci nad Nisou, Okresní soud v Liberci, Okresní soud v Litoměřicích, Okresní soud v Lounech, Okresní soud v Mostě, Okresní soud v Teplicích, Okresní soud v Ústí nad Labem, Krajský soud v Hradci Králové, Okresní soud v Havlíčkově Brodě, Okresní soud v Hradci Králové, Okresní soud v Chrudimi, Okresní soud v Jičíně, Okresní soud v Náchodě, Okresní soud v Pardubicích, Okresní soud v Rychnově nad Kněžnou, Okresní soud v Semilech, Okresní soud ve Svitavách, Okresní soud v Trutnově, Okresní soud v Ústí nad Orlicí, Krajský soud v Brně, Okresní soud v Blansku, Městský soud v Brně, Okresní soud Brno-venkov, Okresní soud v Břeclavi, Okresní soud v Hodoníně, Okresní soud v Jihlavě, Okresní soud v Kroměříži, Okresní soud v Prostějově, Okresní soud v Třebíči, Okresní soud v Uherském Hradišti, Okresní soud ve Vyškově, Okresní soud ve Zlíně, Okresní soud ve Znojmě, Okresní soud Žďár nad Sázavou, Krajský soud v Ostravě, Okresní soud v Bruntále, Okresní soud ve Frýdku-Místku, Okresní soud v Jeseníku, Okresní soud v Karvině, Okresní soud v Novém Jičíně, Okresní soud v Olomouci, Okresní soud v Opavě, Okresní soud v Ostravě, Okresní soud v Přerově, Okresní soud v Šumperku, Okresní soud ve Vsetíně.

„Díky informování všech uvedených institucí již není možná změna trvalého pobytu a bydliště nezletilých dětí v rozporu s nálezy Ústavního soudu a občanským zákoníkem. Jakékoliv takové jednání by představovalo nejen osobní selhání, ale také přímou odpovědnost konkrétní osoby a odpovědnost příslušného úřadu, a to jak po stránce hmotné, tak majetkové.“

Vaše značka:

Ze dne:

Č. j.: SMO/343823/25/Vnitř. [redacted]

Občan

Sp. zn.: S-SMO/340865/25/Vnitř./2

Vyřizuje:

Telefon:

E-mail:

Datum: 13.6.2025

Sdělení k žádosti o poskytnutí informací

Odbor vnitřních věcí Magistrátu města Ostravy (dále jen „povinný subjekt“) obdržel dne 08.06.2025 z emailové adresy [redacted] žádost o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“), v níž je požadováno poskytnutí následujících informací:

„Vážený okresní úřade, rád bych se zeptal: Dodržujete Vy osobně a Vámi řízená instituce Ústavu ČR, její závazné nálezy a platné zákony?“;

a dále:

- „1. Respektuje Vaše instituce uvedené nálezy Ústavního soudu? Pokud ne, uveďte právní důvody.*
- 2. Postupuje Vaše matrika či ohlašovna tak, že eviduje změnu trvalého pobytu nezletilého dítěte pouze na základě žádosti jednoho rodiče, bez zkoumání souhlasu druhého? Pokud ano, jaký právní výklad k tomu máte?*
- 3. Byli Vaši pracovníci od roku 2001 do současnosti školeni v oblasti ústavních principů, rodičovské rovnosti, § 877 občanského zákoníku a uvedených nálezů Ústavního soudu? Pokud ano, uveďte termíny a obsah školení.*
- 4. Kdo v rámci Vaší instituce nese právní odpovědnost za dodržování zákonnosti změn trvalého pobytu nezletilých?*
- 5. Vede Vaše instituce evidenci případů změn trvalého pobytu nezletilých pouze na žádost jednoho rodiče? Pokud ano, žádám o přehled těchto případů od roku 2010.*
- 6. Je druhý rodič informován o změně trvalého pobytu? Nebo o změně školky/školy? Pokud nemáte jeho podpis na dokumentech?“*, dále je „žádost“.

Žádost, mimo jiné, obsahuje seznam nálezů Ústavního soudu České republiky, a to I. ÚS 266/10: Zásah do osobní sféry dítěte vyžaduje respekt vůle obou rodičů, I. ÚS 388/05: Stát nesmí akceptovat jednostranné zásahy bez soudního přezkumu, I. ÚS 3399/23: Změna školy a trvalého pobytu je zásadní a vyžaduje souhlas obou rodičů nebo soudní rozhodnutí, I. ÚS 2482/13: Rodiče mají rovné postavení ve všech záležitostech týkajících se dítěte, I. ÚS 955/15: Jednostranná změna bydliště je nespravedlivá a protiprávní, III. ÚS 265/23: Souhlas obou rodičů je nutný, výjimky jen za mimořádných okolností s následným soudním přezkumem, I. ÚS 266/10, IV. ÚS 4156/19, III. ÚS 428/19, IV. ÚS 2206/23 a I. ÚS 3399/23.

A.

V souladu s ust. § 14 odst. 5 písm. d) zákona o svobodném přístupu k informacím **poskytuje povinný subjekt k výše uvedené žádosti následující informace:**

- **k úvodnímu nečíslovanému bodu žádosti** povinný subjekt sděluje, že se řídí ústavou České republiky, nálezy Ústavního soudu České republiky a platnými zákony, jakož i dalšími právními předpisy.

- **k bodu 1. žádosti** povinný subjekt sděluje, že se řídí výše uvedenými nálezy Ústavního soudu České republiky.

- **k bodu 3. žádosti** povinný subjekt uvádí, že zaměstnanci povinného subjektu se v rámci průběžného vzdělávání účastní potřebných školení obsahově zaměřených na jimi vykonávané agendy. Účast zaměstnanců je však evidována podle názvu vzdělávací akce, nikoli podle konkrétního obsahu vzdělávací akce. Z tohoto důvodu tedy není možné dohledat, zda některá z uskutečněných školení byla věnována konkrétně těm otázkám, jež zmiňujete v tomto bodu žádosti.

B.

Sdělení o odložení žádosti o poskytnutí informace, a to v bodech 2., 4., 5. a 6. žádosti, podle ust. § 14 odst. 5 písm. c) zákona o svobodném přístupu k informacím.

Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím jsou povinné subjekty, kterými jsou státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce, povinny poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti.

Dle ust. § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů se matričními úřady v územně členěných statutárních městech rozumí úřady městských obvodů nebo úřady městských částí, které určí a jejich správní obvody vymezí Ministerstvo vnitra prováděcím právním předpisem. Tímto prováděcím předpisem je vyhláška Ministerstva vnitra č. 207/2001 Sb. ze dne 8. června 2001, kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, která ve svém ust. § 1 odst. 2 přímo stanovuje, že pro obec Ostrava jsou jako matriční úřady určeny tyto: Klimkovice, Mariánské Hory a Hulváky, Moravská Ostrava a Přívoz, Ostrava - Jih, Polanka nad Odrou, Poruba, Radvanice a Bartovice, Slezská Ostrava, Stará Bělá, Stará Ves nad Ondřejnicí, Svinov, Šenov, Václavovice, Velká Polom, Vítkovice, Vratimov, Vřesina. Z uvedeného vyplývá, že povinný subjekt není matričním úřadem.

Problematika trvalého pobytu a otázek spojených s jeho změnami je upravena zákonem č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o evidenci obyvatel"). Dle článku 13 písm. b) bodu 3. obecně závazné vyhlášky statutárního města Ostravy č. 10/2022, statut města Ostravy, ve znění pozdějších změn a doplňků jsou úkoly stanovené zákonem o evidenci obyvatel orgánům obce jakožto činnost v přenesené působnosti svěřeny všem městským obvodům. Úkony týkající se trvalého pobytu tedy vykonávají úřady jednotlivých městských obvodů. Povinný subjekt působí ve věcech rozhodování o trvalém pobytu toliko jako odvolací orgán.

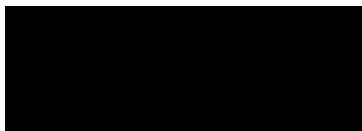
Na základě uvedených skutečností **povinný subjekt podle ust. § 14 odst. 5 písm. c) zákona o svobodném přístupu k informacím žádost v bodech 2., 4., 5. a 6. odkládá**, jelikož požadované informace se **nevztahují k jeho působnosti**.

C.

Pokud s uvedeným způsobem vyřízení žádosti nesouhlasíte, můžete na postup Magistrátu města Ostravy podat stížnost dle ust. § 16a zákona o svobodném přístupu k informacím. Stížnost můžete podat u Magistrátu města Ostravy do 30 dnů ode dne doručení tohoto sdělení. O stížnosti bude rozhodovat Krajský úřad Moravskoslezského kraje.

S pozdravem

-podepsáno elektronicky-